

De Kavelbode

Jaargang 31 nr. 2, juni 2014

In dit blad onder meer:

- Redactioneel
- Ontstaansgeschiedenis van volkstuintjes en meer
- Natuur in de TU-wijk in Delft
- Zevenbladpesto en meer lekkere recepten
- Wind Gedicht
- Een puzzel die om een oplossing vraagt
- Vanuit het bestuur, de voorzitter en de secretaris
- Vrijwilligers krijgen lekker eten als beloning
- Eureka, de bijdrage van Wim
- Schoffelperikelen door Hans
- Apenbelang bij de burens
- Bijensterfte, overpeinzingen met koffie en tompoes

Het blad voor de leden van Recreatiepark De Schoffel

VAN DE REDACTIE

Het is alweer juni en de langste nacht zit er aan te komen. Gaat u die ook vieren op de tuin? Wat is het toch een prachtige plek die we samen bezitten, geen wonder dat menige bezoeker verbaasd om zich heen kijkt en zich afvraagt hoe zo'n groen paradijs – zo dicht bij de stad en zo verborgen – zich handhaaft. We wachten nog op gesprekken met de gemeente over inpassing in de wijk RijswijkBuiten. Beloofd is beloofd en het bestuur hoopt dat eerdere beloften waargemaakt worden.

In deze Kavelbode weer veel weetjes. Zo is **Lido Lovink** eens gedoken in de ontstaansgeschiedenis van volkstuintjes, hun bestaansrecht en hoe men anno 2014 met volkstuinderij omgaat. **Frits Benschop** nam even tijd voor z'n eigen tuin en is er volgende keer weer om voor u Schoffielaars in beeld te brengen. **Lieneke Wardenaar** beschrijft de natuur in de kantorenjungle van de TU-wijk in Delft. Zij en haar **dochter Miriam** maakten de foto's op de voorpagina. **Jolande Sluyter** klom in de pen voor u evenals **Hans den Ouden** en **Wim Stoelinga**. Zelf maakte ik eens een zevenbladpesto. Natuurlijk stuurde **Hetty Coene** ook dit keer een recept in. **Beppy** schreef een windgedicht, laat u omver blazen! De puzzel is er ter lering ende vermaak voor u. Er wordt bij TNO nog regelmatig gedemonstreerd voor de rechten van het dier, Wim Mecksenaar stuurde twee foto's in.

Vergeet ook niet de stukjes van voorzitter **Gerard Daamen** en secretaris **Frank Groote** te lezen. Hoewel De Kavelbode geen bestuursblaadje is, stellen we het zeer op prijs als u via ons blaadje geïnformeerd blijft over ontwikkelingen en voornemens van de bestuursleden.

Onlangs woonde ik zelf weer eens een bestuursvergadering bij; het is prettig om op die manier af te stemmen en even te horen wat er speelt en besproken wordt. U bent van harte welkom als het bestuur om de tafel gaat. Loop eens binnen in het 'bestuurshuisje' met uw vragen of ideeën.

Het etentje voor vrijwilligers op 8 mei (Ilse en Waylon waren al door naar de finale van het Songfestival!) was weer een leuke happening. U krijgt slechts de foto voorgeschoteld.

HET BESTAANSRECHT VAN VOLKSTUINTJES

door Lido Lovink

In 1838 stelde de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, departement Franeker, grond beschikbaar aan lokale arbeiders. Die mochten daarop een 'volkstuin' beginnen. Het was het begin van een cultuur van volkstuincomplexen die tot op de dag van vandaag groeit, bloeit en ons altijd weer boeit. Het karakter van de volkstuin is aan voortdurende verandering onderhevig. Wat begon als een vorm van tuinbouw op kleine schaal voor eigen gebruik, veranderde later in een plek waar de stadsbewoner kon ontsnappen aan de stenen jungle om zich heen en zich in zijn siertuin en tuinhuisje even landheer kon wanen. Maar onder invloed van de ecologische beweging en de regelmatig weerkerende paniek omtrent besmet voedsel beleefde ook de moestuin een revival.

In *'Tot nut & genoeg. Volkstuinbouw in Nederland'* van Caroline Zeevat, schrijft de bekende volkstuinder Frits Bolkestein het volgende: 'Een volkstuin is een tuin voor het volk, voor iedereen. Ik meng mij daar graag onder, al was het maar omdat ik er geheel met rust word gelaten. Niemand let op mij. Iedereen heeft het druk met wieden, snoeien en wat al meer. In hun zelfverkozen slavernij, die hun het gevoel van absolute vrijheid geeft, sloven ze zich uit, de hele dag. Ik lig languit in het gras, kijk naar de bloemen en luister naar de vogels. Die uren in de tuin waan ik me in het paradijs.'

Zo zijn er in Nederland ongeveer 240.000 volkstuingenieters - hun verwanten die meegenieten van hun volkstuin nog niet eens meegerekend. In complexen met illustere namen als Piccardthof, Tuinwijck, Nieuw Vredelust of Ons Lustoord vinden zij zichzelf en de natuur. Alleen rond Amsterdam zijn er al 34 complexen.

Er zijn romans geschreven over volkstuinten (*'Een huis voor de natuur'*, Frans Picavet), er is muziektheater over gemaakt (*'Moes, de Veenfabriek'*, met onder anderen Adelheid Roosen), er is over gedroomd en gefilosofeerd (*'Tuin in de branding'*, diverse auteurs, onder wie Adriaan van Dis, Hans Ree en Maarten 't Hart), er zijn schitterende fotoboeken over verschenen (*'Encyclopedie van een volkstuin'* van Anne Geene, over haar tuin op het complex Eigen Hof in Rotterdam) en er is over gedicht, door Simon Vinkenoog vooral.

Elk volkstuincomplex is een microkosmos, een sociaal experiment. Op sommige zwaaien schoonheidscommissies en onderhoudscommissies de scepter en heerst er een streng regime van voorschriften en reglementen. Andere vormen kleine vrijstaatjes in een dichtgetimmerde wereld, waar eenieder doet wat hem of haar goed dunkt.

Siertuin met tuinhuys (met grasdak) op tuinpark Tuinwijk in Groningen

De tuin buiten de bebouwde kom bestond in de Middeleeuwen al, toen stadsbewoners buiten de muren hun 'coeltuinen' (kooltuinen) hadden. Maar het fenomeen greep om zich heen toen de industrialisatie had toegeslagen en de steden begonnen te groeien. Voor de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen vormde de volkstuin een middel om de arbeider van goed en goedkoop voedsel te voorzien: hij deed er nuttig werk in plaats van zijn schaarse geld te verzuipen. De volkstuin verhief het volk, dat was althans de bedoeling.

Begin twintigste eeuw gingen de volkstuinders zich verenigen. In Amsterdam ontstond bijvoorbeeld in 1909 het Comité van Volkstuinen. Een landelijke vereniging kwam er in 1928: het Algemeen Verbond van Volkstuindersverenigingen. Hierin zijn tegenwoordig nog 215 volkstuinverenigingen georganiseerd, van de ongeveer duizend die Nederland er telt.

De oprukkende stad bracht de afgelopen twintig jaar veel volkstuincomplexen in problemen. Tussen 1993 en 2003 nam hun totale oppervlak met 16 procent af. Maar er is sindsdien een kentering merkbaar. Bij nieuwbouwplannen houden gemeenten steeds vaker rekening met het sociale en ruimtelijke effect van de volkstuin. Die is ook bij allochtonen populair, vooral om groenten te verbouwen die in Nederland niet in het groenteschap van de supermarkt liggen.

Een nieuwe variant op het oude thema is de stadslandbouw. Op kleine stukjes grond, vaak niet groter dan tien vierkante meter, voorziet de stadsbewoner in zijn groenten- en kruidenbehoefte. Soms plant hij het lekkers gewoon op het balkon of op het dak: *de volkstuin 2.0.*

Stadslandbouw in Schiebroek-zuid

Uit: *Encyclopedie der Nederlanden* door Wilma de Rek, Bert Wagendorp en Ien van Laanen (2011)

Van de voorzitter

Gerard Daamen

Het tuinseizoen is al weer een heel aantal weken aan de gang en gelukkig hebben we al een flink aantal mooie dagen gehad. Ook de drukbezochte ALV is weer achter de rug. Het was een enerverende avond die prima is verlopen. Voor wat daar allemaal besproken en besloten is verwijs ik u naar het verslag van deze vergadering dat u binnenkort zult ontvangen van onze secretaris Frank Grootte.

Helaas zal ik in dit stukje weer wat kritische noten moeten opnemen, omdat een aantal van onze leden het nog steeds vertikt om zich aan huisregels te houden waardoor zij anderen leden overlast bezorgen. Zo is het alwéér gebeurd dat de vuilcontainers niet worden gebruikt zoals ze bedoeld zijn. Denk daarbij aan het veel te vol proppen waardoor de bakken blijven openstaan en de vogels en andere dieren zonder problemen zich lekker kunnen uitleven in en op de bakken.

Daardoor kan er een flinke troep ontstaan rondom de bakken die dan weer door een aantal welwillende leden van ons moeten worden opgeruimd. Ook wordt er nog steeds overbodige huisraad in gedumpt, zoals oude stoelen, kastjes, tafels en nog meer van dit soort spul. Beste mensen - het is de bedoeling dat u dit materiaal zelf naar huis of elders afvoert!

Ook zag ik dat er door mensen overbodig huisraad wordt neergezet bij of *onder het mededelingenbord*. Natuurlijk zijn de bedoelingen goed - vast om er iemand anders een plezier mee te doen - maar het is *niet toegestaan* op deze manier. Hang een briefje op het mededelingenbord waarop u meldt wat u kwijt wilt, zodat mensen die hier interesse in hebben het dan op uw perceel kunnen komen ophalen.

Verder wil ik graag ook nog even de aandacht vestigen op het niet fietsen op het terrein, het opruimen van ontlasting van uw huisdier en honden en katten niet laten loslopen. Houdt u zich ook alstublieft aan de (tijds-)regels voor wat betreft het gebruik van gemotoriseerd en elektrisch gereedschap.

U ziet het is alweer een hele opsomming van negatief gedrag van onze leden, maar het blijkt helaas toch elke keer weer nodig om u namens het bestuur hierop te wijzen. **Zou toch overbodig moeten zijn!** Wijs elkaar op ongepast gedrag en accepteer dan ook wanneer u op uw gedrag aangesproken wordt.

De afgelopen weken hebben we helaas ook weer kunnen lezen dat er met enige regelmaat wordt ingebroken op andere volkstuincomplexen in Rijswijk, waarbij het zelfs is gebeurd dat er tuinhuisjes in brand zijn gestoken. Gelukkig is dat laatste bij ons nog niet gebeurd. Aangezien het 's avonds weer langer licht blijft, zal het ook gebeuren dat u ook wat langer op de tuin blijft. Wees dan alstublieft alert op eventuele vreemde figuren op ons complex en spreek deze aan. Vraag belangstellend wat zij komen doen of bij wie ze moeten zijn. Dat kan natuurlijk ook overdag zijn. Sluit uw eigen spullen goed af en zorg ervoor dat alles niet open en bloot in het zicht ligt. En sluit u s'avonds na negen uur dan ook het toegangshek goed af door het slot tweemaal om te draaien?

Laten we er met z'n allen voor zorgen dat we weer een geweldig tuinseizoen voor de boeg hebben en dat is dan ook wat ik u als voorzitter, namens het gehele bestuur, allen toewens.

VAN DE SECRETARIS

door Frank Grootte

Wat bestuurlijke zaken van de afgelopen periode.

We zijn druk bezig met de offertes voor de WiFi connectie op De Schoffel, het blijkt allemaal nog niet mee te vallen. Ik hoop dat we volgende Kavelbode wat meer inzicht hebben in de kosten wanneer alle offertes zijn ontvangen, zodat er een beslissing kan worden genomen.

We hebben tot op dit moment nog geen contact gehad met de gemeente. We gaan er vanuit dat het nieuwe college eerst de zaken op een rij moet zetten. We zijn op de hoogte van hun intenties, maar dit zal ook intern bij de gemeente eerst uitgewerkt moeten worden voordat men met ons in gesprek gaat.

Het goede nieuws is dat er ook weer wat schot lijkt te komen in de verkoop van kavels die op dit moment te koop staan. In ieder geval zijn er twee voorlopige koopcontracten getekend.

Verder is het vergaderschema voor het komende seizoen vastgesteld. Het bestuur vergadert op de volgend data: 30 juni, 11 augustus, 22 september, 3 november, 15 december en in 2015 op 26 januari en 9 februari. De ALV is vastgesteld op 27 maart 2015.

Alle bestuursvergaderingen zijn openbaar en beginnen om 19.30 uur. Verder wil ik u nog even graag attenderen op het Schoffelfeest dat voor 5 juli op het programma staat. Aan de voorbereiding daarvan doen zóveel Schoffelaars hun best en er zijn heerlijke hapjes en drankjes - dus kom in groten getale langs!

ETENTJE VOOR VRIJWILLIGERS

door Theo Brill

Er is bij onze vereniging een groot aantal mensen dat zich belangeloos extra inzet voor de goede zaak. Of het nu gaat om het begeleiden van de werkbeurten, het bijhouden van de watervoorzieningen of deelname aan andere (min of meer) technische commissies, iedereen doet iets extra.

Dat geldt natuurlijk in nog grotere mate voor de bestuursleden die - ook in moeilijke tijden – staan voor besluiten en het gezond exploiteren van De Schoffel. Als redacteur mocht ook ik aanschuiven. Naast het heerlijke eten, de goede bediening en het uitgebreide buffet bij WOK-restaurant Man's Garden in Wateringseveld was er in een ontspannen en gemoedelijke sfeer alle aandacht voor de voortgang van en bij De Schoffel.

Voorzitter Gerard Daamen bedankte iedereen namens de vereniging voor de inzet. Buiten kletterde de regen tegen de ramen, thuis zaten de mensen zich op te winden over de puntentelling bij het songfestival, wij bespraken

TIJD VOOR EEN KOPJE KOFFIE (met een tompoes graag)

door Jolande Sluyter

Dit keer wil ik het graag over de bijensterfte hebben. Wat kan dit betekenen voor onze toekomst - en voor onze tuin?

Wij mensen zijn veel afhankelijker van bijen dan we ons realiseren. Honingbijen, wilde bijen en hommels bestuiven een groot deel van onze landbouwgewassen. Boeren, imkers en wetenschappers slaan alarm, nu de bijen massaal sterven. Grote vraag is: hoe komt dat? En wat kunnen we aan de wereldwijde bijensterfte doen? Men maakt zich grote zorgen over de voedselzekerheid, die op termijn gevaar loopt als de mensheid niet beter voor haar bijen zorgt: 'Van de honderd voedselgewassen die 90 procent van alle voedsel in de wereld leveren, wordt 70 procent bestoven door bijen.'

Ook de meeste wilde planten kunnen zich alleen voortplanten met de hulp van dierlijke bestuivers. Bijen zijn de belangrijkste bestuivende diertjes; zowel de door mensen gehouden honingbijen als de naar schatting 25.000 soorten wilde bijen.

Bijen geven ons voedselzekerheid!

Bijensterfte is niet als één begrip te duiden. Als we spreken over enkele bijen, dan is er vaak niet veel aan de hand. Maar als een groot deel van - of een heel - bijenvolk dood gaat, rinkelen de alarmbellen luid. Bijensterfte kan meerdere oorzaken hebben. Als er sprake is van sterfte in het groeiseizoen, dan kan dit veroorzaakt worden door spuitschade of bepaalde ziekten zoals Nosema en Acarapis. Maar ook voedselgebrek kan een reden zijn.

Veelal wordt de bijensterfte door veroorzaakt door spuitschade (pesticide). De wetenschappers hebben geïdentificeerd welke cocktail van pesticiden en fungiciden de bijen schaadt door stuifmeel van verschillende gewassen (amandelen, appel, cranberry, watermeloen, pompoen, komkommer en blauwe bessen) aan gezonde bijen te voeren. Gemiddeld waren de gewassen bespoten met negen verschillende bestrijdingsmiddelen. Op één gewas ontdekten de wetenschappers maar liefst 21 chemicaliën. De combinatie van bestrijdingsmiddelen zorgt ervoor dat de bijen minder of niet meer resistent zijn tegen de parasiet *Nosema ceranae*, waardoor ze sterven.

De gevaarlijke bestrijdingsmiddelen zijn onder meer de fungiciden *chlorothalonil* en *pyraclostrobin* en de insecticiden fluvalinate en amitraz. Deze zijn nog steeds in de schappen van tuincentrums te vinden en zelf de plantjes die men in tuincentra verkoopt zijn behandeld met deze gevaarlijke bestrijdingsmiddelen.

Tot nu toe werd aangenomen dat fungiciden (schimmelbestrijdingsmiddelen) niet schadelijk waren voor bijen omdat de middelen zijn ontwikkeld om schimmels te doden en geen insecten.

Het gaat om een combinatie van bepaalde pesticiden en fungiciden die de bijen via het stuifmeel consumeren. De wetenschappers ontdekten ook dat wilde bloemen die in principe niet bespoten worden, besmet waren met de schadelijke bestrijdingsmiddelen. Bijen bestuiven ook deze bloemen. Dit zouden wij toch niet op onze tuin willen! Misschien moeten we maar geen nieuwe plantjes meer kopen, maar ieder jaar de zadjes bewaren.

Ik zou er ook niet aan moeten denken, dat er straks geen bijen meer zijn - en wij zelf onze bloemen, planten, bloemen en gewassen moeten gaan bestuiven. En dat ik straks in mijn tuin geen bij meer zie, niet meer kan genieten van het gezoem, als zij van bloem naar bloem vliegen.

Met dank en groetjes, Jolande.

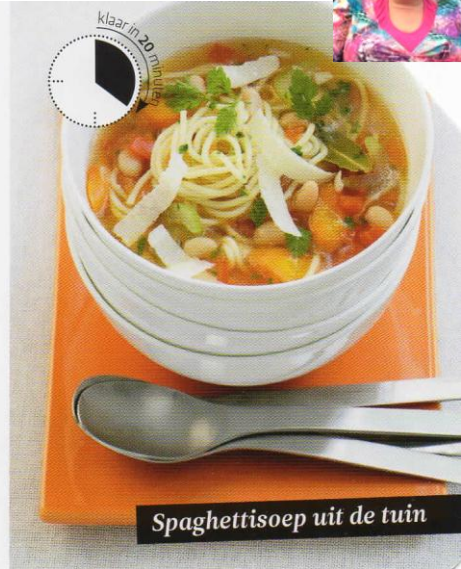
CULINAIR GENIETEN

ingestuurd door Hetty Coene

150 g fijne spaghetti • 1 el boter of margarine • 1 ui, gesnipperd • 2 tenen knoflook, in plakjes • 4 worteltjes, in schuine stukken • 4 stengels bleekselderij, in boogjes • 4 tomaten, in stukken • 1 laurierblad • 1 l kippenbouillon • 200 g witte bonen (potje/blikje), uitgelekt • hand verse tuinkruiden, bijv. basilicum, peterselie of kerfvel • geschaafde Parmezaanse kaas

Kook de spaghetti beetgaar, giet af, spoel af en laat uitlekken. Verhit in een grote pan de boter en fruit hierin de ui. Bak de knoflook, wortel, bleekselderij en tomaten 2 min. mee en voeg het laurierblad en de bouillon toe. Laat 10 min. zachtjes koken. Roer er dan de bonen en bijna alle kruiden door. Verdeel de spaghetti over vier kommen, schep de soep erop en garneer met de rest van de kruiden en de kaas.

Aankondiging!

Op zaterdag 5 juli a.s. vindt weer het jaarlijkse Schoffelfeest plaats op de speelweide. Barbecue en drankjes, spelletjes en meer staan op u te wachten. Helpen bij de voorbereiding? U kunt zich nú al aanmelden bij Lieneke Wardenaar of Piet Coene. In de volgende Kavelbode meer...

De wind

Ik heb een grote muil
het is zelden dat ik zucht
u hoort wel eens dat ik huil
maar dat komt door de valse lucht.

Ik speel graag in uw tuin
gier door uw open deuren en kieren
ik neem iets graag te grazen
en vind dat om te gieren.

Kijk die bomen, hoe ze nederig knakken
dat gekraak maakt mij blij
ik verlos ze van hun zwakke takken
dat is een peulenschil voor mij.

Ik vind dat razen machtig
rotzooi trappen, dat vind ik cool
alles wat in het rond vliegt, ja dat is prachtig
dat geeft een zweverig gevoel.

de stilte voor de storm
laat vogels stoppen met zingen
bijna kan ik dan niet wachten
om opnieuw in uw tuin te beginnen.

BUREN VAN ELKAAR / APENBELANGEN VERDEDIGEN

Foto's ingestuurd door Wim Mecksenaar

SCHOFFELPERIKELEN

door Hans den Ouden

Op het moment dat ik dit schrijf (vrijdag 9 mei) komt de regen met bakken de hemel uit. Niet zo erg, want onze tuinen konden wel een beetje water gebruiken. Het was een heerlijk voorjaar. De Schoffel is weer groen!

Verleden jaar liep de natuur vanwege de strenge winter een maandje achter. Dit jaar -zo lijkt het wel- loopt alles een maandje vóór, omdat we totaal geen sneeuw en vorst hebben gehad.

U weet, mijn vrouw en ik hebben een tuin vlak bij de weilanden van boer de Boer. Er is daar van alles te zien. Kieviten die in gevecht zijn met kraaien om hun jonkies te beschermen. Canadese- en nijlgansen maken een hoop herrie en vliegen baldadig hun rondje over De Schoffel. Er broedt een zwaan en diverse ganzen en je ziet al veel waterhoentjes en eenden met hun kleine kroost. De karpers hebben inmiddels gepaaid in de sloten en maakten er weer een modderige boel van. Vervolgens zag ik weer een lepelaar die zijn kuit weer uit de sloot viste. Ook 'onze' eend is weer terug. Soms komt hij onze tuin op om een korstje brood

te bedelen. Zij broedt nog niet, want ik kan haar nest niet ontdekken. Vreemd, soms is de natuur niet te begrijpen.

De gemeente Rijswijk heeft inmiddels weer een college van burgemeester en wethouders. Gemeentebelangen Rijswijk, D66, VVD, SP en GroenLinks hebben een wethouder geleverd. In het nieuwe coalitieakkoord staat:

'Met volkstuintenvereniging De Schoffel voor begin 2015 in goed overleg te bekijken of en hoe zij in RijswijkBuiten kunnen worden ingepast, zo mogelijk op of aansluitend op de huidige locatie, met inachtneming van een sluitende grondexploitatie'.

Maar ook de ex-wethouders mengen zich in de discussie door te zeggen: **'Behouden van De Schoffel? Gaan we een uitspraak van de Raad van State negeren? Het gaat om groot geld' of: '...als dit college denkt behoud van De Schoffel financieel te kunnen uitvoeren, krijgen we een financieel debacle'.**

Deze mannen en vrouwen hebben ons altijd voorgehouden dat we in het algemeen belang weg zouden moeten, maar nu komt volgens mij de echte aap uit de mouw. We hopen maar dat de nieuwe coalitie haar belofte in de toekomst

waarmaakt, dan hebben we niet voor niets onze strijd gestreden.

Beste Schoffelvrienden, ik wens jullie een mooie zomer op De Schoffel toe. Kijk - indien nodig - nog eens even naar de paden langs je tuin. De tuincommissie zal er blij mee zijn!

NATUUR IN DE KANTORENJUNGLE VAN DE TU-WIJK IN DELFT

door Lieneke Wardenaar

Je zou het niet verwachten, maar middenin de TU Delft campus nestelen al een paar jaar slechtvalken. Middenin is eigenlijk niet de goede benaming; het is eigenlijk bovenop!

Slechtvalken broeden niet zelden dicht bij de mens: in hoogspanningsmasten, wolkenkrabbers en fabrieksschoorstenen. Dit komt doordat deze vogels mense-lijke bebouwing beschouwen als rotslandschap, met prima plekken om in te broeden. Bovendien is er een vrijwel onuitputtelijke voedselbron aanwezig in de vorm van stadsduiven.

De KNNV afdeling Delfland en de TU Delft hebben in 2008 in een gezamenlijk project een nestkast geplaatst op het balkon van het Electrogebouw (circa 90 m. hoog) aan de Mekelweg 4 in Delft. Jaarlijks worden regelmatig slechtvalken rond het gebouw gezien. De bedoeling is dat door middel van de nestkast de valken tot een broedpoging komen.

De slechtvalk (*Falco peregrinus*) is een van de grotere valken. De prooien zijn vrijwel altijd vogels zoals spreeuwen, eenden, duiven, etc. De prooi wordt in een snelle duikvlucht geslagen en is meestal op slag dood. De slechtvalk kan in een duikvlucht snelheden van meer dan 300 km per uur halen, en is daarmee het snelste dier op aarde.

Er speelt zich heel wat af daar bovenop het Electrogebouw. Via de webcam kunnen, met behulp van de techniek, de ringen van de vogels worden afgelezen en zo kan worden vastgesteld waar de vogels vandaan komen.

Het vrouwtje bleek in mei 2011 geboren en geringd te zijn op de PTT-zendmast in Haarlem.

Op 9 maart is een eerste ei gelegd. Maar op 11 maart meldde zich een 'vreemd' vrouwtje bij de nestkast en daarmee begonnen hevige territorium-gevechten die van de grond af te zien waren.

Een week later werd alleen het nieuwe vrouwtje nog gezien. Het was het mannetje kennelijk om het even, want hij bood haar regelmatig baltsprooi aan. Korte tijd later kon ook de afkomst van het mannetje worden vastgesteld: op 20 mei 2010 geringd op de zendtoren in de Mortel bij Gemert.

Het mannetje bij de Vogel- en Egelopvang in Delft

Op 24 maart in de middag is het mannetje tegen een ruit gevlogen op de 12e verdieping van een flatgebouw in Delft. De vogel is ter observatie naar de Vogel- en Egelopvang in Delft gebracht. De dag erna kon hij gelukkig alweer worden vrijgelaten.

Het nieuwe vrouwtje heeft inmiddels begin april 3 eieren gelegd en daarmee begon het broeden. Op 11 mei zijn er drie jongen uit het ei gekropen. In de vroege ochtend was op de videobeelden in een van de eieren al een gaatje te zien. In het begin van de middag waren er twee donsjongen te zien op de webcam. De kuikens werden ook al meteen gevoerd door het vrouwtje. Rond vijf uur in de middag was een derde donsjong te zien op de videobeelden. Het mannetje kwam ook in de kast om de jongen te bekijken en het vrouwtje af te lossen. Een video van het voederen is te zien op: <http://youtu.be/dHf5JeaVr5g>

Als u een roofvogel boven De Schoffel ziet, zou dit zo maar de Delftse slechtvalk kunnen zijn op zoek naar eten voor de kuikentjes. Videobeelden van een webcam in de nestkast worden periodiek op internet gezet en zijn hier te zien: <http://slechtvalk.ewi.tudelft.nl/video>

De slechtvalk is een uiterst schaarse broedvogel. Het is een zgn. 'doortrekker' en wintervogel in een zeer klein aantal. Doortrekkers zijn dieren die tijdens hun seizoenstrek een gebied passeren zonder daar langere tijd te blijven.

De slechtvalk komt op alle continenten voor, behalve op Antarctica. Het is een echte kosmopoliet dus. Hij komt voor in duinen, graslanden, heide, hoogveen, kust, maar dus ook in stedelijk gebieden. Bij voorkeur in gebieden waarin hoge punten aanwezig zijn. Van steile kliffen en gebergten, industriegebieden met hoge schoorstenen tot hoogspanningsmasten in een weidegebied.

Het voedsel bestaat uit vogels die in de vlucht gevangen worden.

Slechtvalken trekken in een breed front vanuit de broedgebieden naar gebieden met minder felle winterkou. Zijn overwinteringsgebied is Midden- en Zuid-Europa.

< Het vrouwtje geniet even van de zon en het uitzicht op de universiteitsgebouwen!

4 eieren in het nest >

Bronnen: <http://slechtvalk.ewi.tudelft.nl> en www.vogelbescherming.nl

EUREKA! (geen prijsvraag)

door Wim Stoelinga

Nu maar eens een lichtvoetig onderwerp en dus niet zo ingewikkeld als een (prijs)vraag over juridische standpunten en de Raad van State. Hoewel, lichtvoetig? Het is maar hoe je de dingen ervaart.

De een wandelt zingend of fluitend over De Schoffel en voelt de zonnestralen tot diep in de poriën. De ander aanschouwt het lentelijk ontluiken als een geschenk uit de hemel of wordt anderszins diep geroerd door wat onze Schoffel allemaal aan flora en fauna biedt. Want flora is er genoeg, al is het alleen al de schier onuitroeibare diversiteit aan onkruid in onze groentetuin.

Hoe kan dat nou?

We hebben de zorg over de schone bedjes toch overgelaten aan koning Winter of was hij even met vakantie? Koning Winter nam ditmaal een sabbatical, het moet niet gekker worden. Toch is zo'n ogenschijnlijk geestdodende arbeid als onkruid-trekken inspirerender dan het lijkt. En dan heb ik het niet over het gebruikmaken van een telescopische onkruidtrekker - nee, gewoon op de knietjes, met de handjes en met wortel en al. Het kan geen toeval zijn dat Onkruid ook het grootste tijdschrift in Nederland en België is op het gebied van spiritualiteit, persoonlijke ontwikkeling en gezondheid.

Hoewel, mijn zwager Bart (de gulle gever van het boek GROND van filosoof en docent Jan-Hendrik Bakker waar ik in een Kavelbode al eens naar verwees en ik in een volgende Kavelbode nog eens graag op zal terugkomen!) - die zwager zegt altijd *'onkruid bestaat niet'*.

Misschien heeft hij wel gelijk, maar word ik door onkunde niet onmiddellijk culinair enthousiast. Onkruid verdwijnt in de regel op de composthoop, maar dit is bij lange na niet voor alle (onkruid)planten nodig. Ze zijn namelijk rijk aan vitamine en heel geschikt om te eten. Onkruid oogsten dus, niet verwijderen of verdelgen (maar dat doet de Schoffelaar sowieso niet).

Brandnetel, weegbree, vogelmuur, zevenblad (zie ook het artikel van Theo Brill hierna) en paardenbloem groeien op vele plaatsen (ook in de siertuin). Lekkere recepten zijn te vinden op Google of in de boekhandel. Helaas heb ik zelf nog niet veel ervaring met het eten van onkruid, behalve dan brandnetelkaas (van de markt). En of onze maagjes er met liefde naar uitzien betwijfel ik ook, want hoe heet een paardenbloem ook alweer in het Frans? Inderdaad *'pissenlit'*!

Nee, dan maar toch maar met de nodige toewijding het onkruid trekken. Onder begeleiding van een koor van mees, merel en winterkoninkje komt de geest tot rust en bij elk plukje even stilstaan bij 'het paradijs op aarde'.

Of heerlijk genieten van de dikke haas (inderdaad - dezelfde die zich vorig jaar uitbundig tegoed deed aan onze boontjes!), een fazant of de drie gebroeders Haan en hun grote grijze neef die ooit ongenood is komen aanwaaien. Overigens, wees op uw hoede voor die grote grijze neef, want die heeft niet altijd een goeie bui en wil nog wel eens een pikje uitdelen. Met name kinderen en zeker de kleintjes moeten daarvoor oppassen!

Met mijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en vrienden hopen wij nog heeeel lang van het paradijs op aarde te mogen genieten. Laat maar komen, die lange hete zomer!

Kruiswoordpuzzel

1		2	3	4		5		6		7	8	9		10
		11				12				13				
14	15				16			17	18				19	
20					21						22			
			23						24					
25		26			27	28		29			30	31		32
33				34				35		36				
		37				38				39				
40					41			42				43		

Horizontaal

1. kundig 6. afstandsmaat 11. bron 12. Ierse vrijheidsbeweging 13. soort papegaai
 14. omhelzen 17. serre 20. drinkbeter 21. slingerplant 22. bloedvat 23. omroepvereniging
 24. vrouwelijk schaap 25. echtgenoot 27. geplaag 30. flessluiting 33. verlangen naar huis
 35. schoonmaakmiddel 37. tovergodin 38. treiter 39. bijbelse figuur 40. ongeveer
 42. niet/draagbare computer.

Verticaal

1. vierkant stuk hout 2. onuitstaanbaar persoon (nee, niet Mateman!) 3. kantoor
 4. bergweide 5. klein formaat auto 6. vulkanische stof 7. kKomiek 8. maalstroom
 9. slaappleaats voor honden 10. open plaats in het bod 15. krijgsgewoel 16. lofspraak
 18. kolossaal 19. neerslachtig 25. eerste hulp bij ongelukken 26. bijdrage
 28. drooginrichting 29. karakter 31. eenheid 32. in zee uitstekend gebergte
 34. uitroep van smart 36. snijgereedschap.

Oplossing: dit gebeurt er als we als Schoffel mogen blijven...

15	16	26	35	31	12	43	J	16	8	4	2	27	13	22	41
----	----	----	----	----	----	----	---	----	---	---	---	----	----	----	----

ZEVENBLAD: if you can't beat them, eat them!

door Theo Brill

Bovenstaande tekst vond ik op internet. Jaren terug had ik al eens gehoord dat Zevenblad prima te gebruiken was als sla. Nu mijn slootkant zich weer vulde met het jonge blad van deze plant bedacht ik dat eten misschien nog niet zo'n gek idee was. Ik ben nogal een schijter als het aankomt op experimenteel groenvoer. Vertrouwde planten als sla, andijvie pluk ik ongeneerd en kauw ik tot moes, maar zevenblad?

Het onkruid laat zich bijna niet verjagen en komt vooral op op plekken waar ik het helemaal niet wil hebben. Met wortel en al uitscheppen en vernietigen heeft alleen maar tot resultaat dat er steeds meer van het blad tevoorschijn komt. Schijnbaar is elk zaadje of elk stukje restwortel dat de grond vindt, in staat binnen de kortste keren mijn tuin te overwoekeren. Onze huisdichteres Beppie had al eens gezegd dat de enige remedie was om telkens weer het blad weg te plukken, maar daar slaag ik niet in. Dus dan maar eten die hap...

Ik maak een zevenbladpesto op de volgende manier:

Ik neem 4 handjes van het jong geplukte zevenblad die ik even heb gewassen en drooggeslingerd. Dit in de blender doen met 3 teentjes knoflook en 100 gram walnoten en al fijnmalend heb ik extra vierge olijfolie toegevoegd tot alles fijn gemalen is en er voldoende olie toegevoegd is om er een smeuijge massa van te maken. Daarna heb ik drie druppels limoensap toegevoegd en wat peper en zout.

Als laatste heb ik 150 gram Italiaanse geraspte kaas (Pecorino of Parmigiano) toegevoegd.

Ondertussen heb ik verse pasta gekookt in ruim water met zout en kipfilet (dungseden) gebakken in de braadpan.

Voor de salade heb ik roma-tomaatjes gebruikt (staat leuk en smaakt héérlijk). Probeer maar gerust!